



## Referat fra møde den 17. marts 2010 i brugerrådet

### Mødedeltagere:

LP Leif Pedersen, Albertslund Kommune  
CN Christian Nejstgaard, Allerød Kommune  
BA Bjarke Abel, Greve Kommune  
ABH Anna Bodil Hald, DN (Samråd for Storkøbenhavn)  
ML Mogens Lethrabort, DN (Samråd for Storkøbenhavn)  
KB Kurt Borella, DN (Samråd for Storkøbenhavn)  
GB Gunnar Brüsch, Friluftsrådet (Det Danske Spejderkorps)  
KK Kirsten Kragh, Friluftsrådet (Dansk Vandrelaug)  
OB Ole Bertelsen, Friluftsrådet (Dansk Vandrelaug)  
HB Helle Bomgaard, Friluftsrådet (Danske Handicaporganisationer)  
JH John Holm, Dansk Ornitologisk Forening  
RP Richard Pedersen, Foreningen Naturparkens Venner  
PEB P. E. Birk Jakobsen, Danmarks Idrætsforbund  
IP Ivan Pedersen, Forsvaret (Terrænkontoret)  
JB Jesper Brodersen, Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland  
JPB Jens Peter Bundgaard, Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland  
JJ Jens Juelstorp, Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland  
JJ Jens Nielsen, Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland  
SS Stephan Springborg, Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland  
KS Kim Søderlund, Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland

### Fraværende:

RP Richard Pedersen, Foreningen Naturparkens Venner

KS bød velkommen til:

Helle Bomgaard, som har afløst Uffe Vind

Leif Pedersen, som har afløst Steen Christiansen.

Bjarke Abel, som har afløst Karen Attwell.

ABH og ML meddelte at DN's samråd havde genudpeget dem til fortsat at repræsentere DN.

### 1 Bemærkninger til referatet fra den 4.11 2009

Ingen bemærkninger

### 2. Meddelelser

KS meddelte:

- *Miljøministeriet har igangsat et serviceeftersyn af sin organisering – navnlig med fokus på organiseringen af Skov- og Naturstyrelsens og By- og Landskabsstyrelsens opgaver. Det er målet at ændringerne træder i kraft den 1.1 2011.*
- *Beløbsgrænsen for forelæggelse af styrelsens erhvervelser for ”de bevilligende myndigheder” er hævet fra 5 mio. kr. til 15 mio. kr. God nyhed, idet det forbedrer vores muligheder*

for at erhverve ejendomme, at processen ikke skal forlænges med en forelæggelse ”de bevilligende myndigheder”.

- *Miljøministeren* offentliggjorde den 2.2 2009, at han har afsat en pulje på 12 mio. kr. til nye friluftstilbud og nemmere adgang til naturen. Prioriteringen mellem de mange forslag er nu afsluttet. Der blev i alt udvalgt 9 projekter indenfor enhedens område, se bilaget.
- *Driftsplanrevision*: Styrelsens nye organisering og standard er fortsat under revision/udarbejdelse; det ser ud til at vi starter på revisionen i 2011.
- *Hugstplaner på hjemmesiden*: Som en ny service viser vi på vores hjemmesider, hvor vi i den kommende tid har planlagt at fælde træer.
- *Nye landsdækkende regler for oparbejdning og afhentning af brænde*: Styrelsen har nu startet salget af brænde via sin hjemmeside. I den forbindelse er reglerne for oparbejdning og afhentning harmoniseret således, at der må afhentes og oparbejdes brænde på hverdage mellem kl 7 og 18 og lørdag mellem kl 7 og 14. Lokalt betyder det en lempelse i form af, at der må køres med motorsav til lørdag kl 14 og ikke som hidtil til kl. 12; og en skærpelse ved at der ikke må afhentes brænde søn- og helligedage og lørdage efter kl. 14.
- *Parforcejagtvejen som Verdensarv*: Der arbejdes på at Parforcejagtvejssystemet i Nordsjælland (og nogle af deres slotte som landskabelement) bliver optaget på UNESCO's verdensarvsliste. Jagtvejene ligger i Grib Skov, Store Dyrehave, Jægersborg Dyrehave samt Store og Lille Hareskov. Hvis jagtvejene optages på listen vil det betyde at krav til at vejen sikres - og formidles bedre/mere. Kort over parforcejagtvejen vedlagt som bilag.
- *Spor- og markprøvetræning af hunde* tillades i enhedens hundeskove; de nye retningslinier findes på vores hjemmeside og er vedlagt som bilag.
- *Aktivitetsanlægget i Store Hareskov /trækltring*: Skov- og Naturstyrelsen vurderer fortsat for og imod og vil i første omgang ikke etablere sådanne aktiviteter i styrelsens skove. Men vi reserverer fortsat bøgebevoksningen ved Skovbrynet station til formålet.
- *Fredning af Bøndernes Hegn og Aldershvile Skov*: Intet nyt siden sidste møde.
- *Vikingebro over St. Vejleådalen i Vestskoven*: Vikingelandsbyen har fået dispensation fra fredningen til at bygge en rekonstruktion af en gammel træbro. Finansieringen er vist ikke på plads, men tilladelsen er et skridt i den rigtige retning. Vi omlægger foldene i området, så de går på tværs af ådalen, hvilket vil kræve kreaturbroer over grøften.
- *Fri telning*: Skov- og Naturstyrelsen har nu godkendt, at det er Slagslunde Skov, Lystrup Skov og Hammergården, som er omfattet af fri telning. Ændringen træder i kraft i løbet af 2010, når ”ud-i-naturen.dk” sættes i gang som afløser for friluftskortet.
- *Forbud mod cykling på Oksbjerget i Vestskoven*: Vi har ikke iværksat det endnu pga. motorvejsbyggeriet i området – men det sker.

### 3. Fastsættelse af dato og sted for det offentlige møde i 2010

Mødet blev fastsat til **tirsdag den 24. august kl. 19.00** med fokus på Vestskovens vestlige del og anvendelsen/tilplantningen af erstatningsskoven (for motorvejsudvidelsen) ved Hede Enge.

### 4. Nyt skov- og Naturcenter ved Hareskov Station – god eller dårlig idé?

KS: Styrelsen har udsendt et idéoplæg til et nyt naturcenter ved Hareskov Station i Store Hareskov. Idéoplægget skal bruges til drøftelse af, om der skal arbejdes videre med planerne og herunder om der er fonde, der vil betale til etableringen. Centeret skal give den almindelige skovgæst inspiration og muligheder for at opkvalificere deres skovtur. Derudover skal forskellige samarbejdspartnere indenfor forskning, undervisning og formidling have base på centeret. Vi forventer også fokus på motion og sundhed. Myndighedsbehandling mv. er ikke sat i gang, da det forudsætter at vi har aftaler om økonomien. Men I første omgang er det vigtigt at få en tilkendegivelse fra brugerrådet, om det

er et godt eller dårligt projekt; og dermed om der skal arbejdes videre med det. Hvis ingen eller kun nogle få i brugerrådet er positive, så dropper vi det.

Under drøftelsen kunne man konstatere, at de fleste medlemmer syntes at det var en god idé og en god placering. Der var også gode råd om ikke at bygge for småt, og at de kommende brugere bør inddrages nærmere i funktion og indretning.

ABH syntes det var et flot projekt, men at bygninger til klasselokaler, cafe, toiletter og bagagebokse ikke burde realiseres i gammel fredskov. Centerets placering ville ødelægge den bedste og mest attraktive del af skoven. ABH fremlagde en alternativ vision med flere, men mindre støttepunkter i robuste områder og som inddrager hele det grønne natur- og kulturbånd mellem Sorgenfri- og Kildedal Station. Denne vision inddrager også natur- og kulturformidlingen på Flyvestation Værløse.

KS konkluderede, at enheden ville arbejde videre med at finde sponsorer til etablering af centeret og samarbejdspartnere til driften af centeret.

## 5. Sikring af skovholm i Tokkekøb Hegn

KB havde observeret at en skovholm med gamle ege og skovæbler (malus sylvestris) i det NV-hjørne af Dæmpegård-lysningen er truet af tilgroning og skygge fra en kraftig og velvoksen bøge-opvækst og ville derfor foreslå at der blev tyndet - og endnu bedre græsset - aht. skovæblerne; se bilaget.

ABH støttede forslaget og foreslog at man i samme område fældede flere lærketræer, så der kunne komme lys til stendiget – til glæde for floraen og sommerfuglene.

JBR oplyste at græsningen var stoppet for den del år siden fordi kreaturerne fik en øjensygdom (måske fra fluer) og forpagteren mente, det var pga. arealets fugtigheds- og lysforhold.

KS: Vi er positive - forudsat at vi har råd og ikke sætter store værdier på spil. Skovfoged Jens Nielsen ser konkret på forslaget evt. ved en besigtigelse sammen med KB.

## 6. Øvelser på distriktets arealer 2009

KS henviste til det udsendte materiale.

Antallet af arrangementer og/eller deltagere stiger fra år til år; i runde tal er der 1330 arrangementer (som kræver tilladelse) med i alt 120.000 deltagere - et fald på 10 arrangementer men en stigning på 15.000 deltagere i forhold til 2008. Der er fortsat størst aktivitet i Jonstrup Vang/Lille Hareskov med 411 arrangementer med 40.000 deltagere. Aktiviteterne ændrer sig ikke meget fra år til år, dog med den bemærkning at antallet af cykelløb er stigende. Vi har i 2009 opsplittet ”andet” og heraf kan man se at vi også har mange rollespil.

Vi er meget opmærksomme på, at de aktiviteter, som er ”voldsomme” eller som er meget forstyrrende for andre skovgæster som hundetræning, cykelløb og rollespil ikke overtager skovene på bekostning af den stille skovgæst. Det gøres via styringen:

- *Hundetræning* i form af organiseret lydighedstræning får som udgangspunkt et nej. Men man må naturligvis træne sin egen hund i en hundeskov – forudsat den er under kontrol. Og så har vi som nævnt under meddelelser givet lov til spor- og markprøvetræning i hundeskove.

- *Cykelløb*: krav til ruteafmærkning og skiltning - og som udgangspunkt maksimalt 3 cykel-løb pr. skov pr. halvår.
- *MTB-orientering*: Ingen tilladelser i B-skove og Hareskovene plus Vestskoven. I weeken-den skal man være i mål senest kl. 11 aht. andre skovgæster. Krav til skiltning.
- *Rollespil*: som udgangspunkt kun 1 stort rollespil pr. måned i ikke-B-skove. Dog gives der derudover løbende tilladelser til SFO'ers rollespil på hverdage.

Sammendraget vedhæftes referatet som bilag.

## 7. Status for projekt Mølleåen

KS orienterede:

### Delprojekt: Rent vand i Mølleåsystemet:

Det er planen at rensed spildevand skal ledes fra Lundtofte Renseanlæg til Mølleåsystemet via Kalvemosen og Vejlesø. Der er inden for det sidste halve år flere forudsætninger, der har ændret sig i forhold til det oprindelige projekt. Det vedrører især sørestaureringen af Vejlesø og Søllerød, hvor anbefalingerne omkring aluminiumsbehandlingen er justeret noget. Derudover er kravene til Furesø med de nye vandplaner ændret. Carl Bro, DHI og Syddansk Universitet er ved at belyse forholdene nærmere og udarbejde et notat til drøftelse i styregruppen.

### Delprojekt: Natura2000 og naturpleje i Mølleåsystemet:

Der arbejdes med projekter i 4 områder: Vaserne, Klevads Mose, Farum Sortmose/Præstemose og Ravnholm.

I Lyngby Åmose var der planlagt en 1. gangspleje, men det viste sig at den pleje kommunen allerede gennemfører er fin. Der er foretaget detailprojektering for de øvrige naturplejeprojekter. I 2009 er der gennemført pleje i Klevads Mose og i Præstemosen. I Ravnholm og Farum Sortmose er den påbegyndt primo 2010 og færdiggøres i efteråret 2010.

### Delprojekt: Vandløbsrestaurering i Mølleåsystemet:

Der arbejdes med områderne: Hestetangs Å, Vassingerødløbet og Dumpedalsrenden.

Detailprojekteringen for Hestetangs Å, Vassingerødløbet og Dumpedalsrenden samt Rudeskov er gennemført og myndighedsbehandlingen pågår pt. Arbejdet planlægges udført i efteråret 2010.

## 8. Status for skovrejsning

KS orienterede:

- *Himmelev Skov*: Vi har den 1.1 2010 overtaget Herregårdsvej 70. Vi har holdt møde i skov-rejsningsrådet og drøftet anvendelsen af arealet, som stort set er tilplantet af den tidligere ejer. Der var enighed om at etablere en skovvej og en bålplads. I foråret 2010 færdiggøres skovveje og ridestier og etablering af lejrplads. Derudover udgives en ny folder og der kommer også nye velkomstskilte
- I *Gulddysse Skov*: Ingen nye erhvervelser. Vi har fældet de første træer 9 år efter plantningen; det var rødel, som generede ædelgranen.
- *Sperrestrup Skov*: Intet nyt.
- *Solhøj Fælle*: Intet nyt.
- *Tune Skov*: Vi overtager via jordfordeling 44 ha den 1.4 2010. Der nedsættes skovrejsningsråd i 2010. De ca. 35 ha vil blive tilplantet i løbet af 2011-12, mens de sidste ca. 9 ha først vil blive anvendt i en jordfordeling internt i skoven. Skoven vil blive indviet/fejret i april 2011.

- *Greve Skov*: Vi overtager via jordfordeling 62 ha pr. 1.4 2010. Arealet vil blive tilplantet i løbet af 2011-12.
- *Hørup skove*: Ingen nye erhvervelser.
- *Kildebrønde Skov*: Ingen erhvervelser.

ABH foreslog, at vi i de nye skove sikrede åbne arealer og grønne rabatter mellem disse aht. floraen og sommerfuglene.

## **9. Eventuelt**

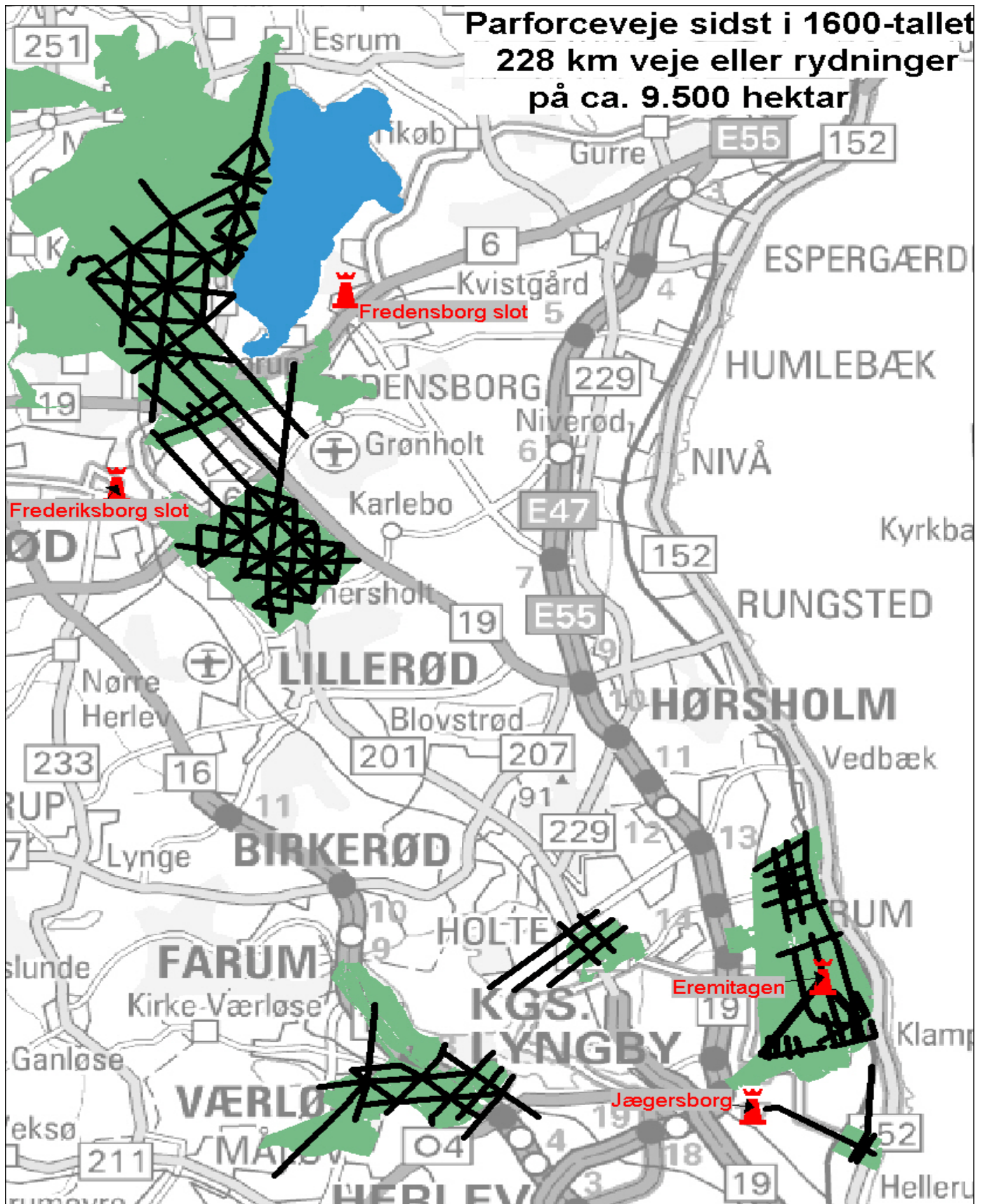
Ingen punkter.



Bilag til punkt 2 ”Meddelelser”

**Oversigt, miljøministerens 12 mio. kr.’s pulje –  
udvalgte projekter hos SNS-Østsjælland**

Kommune	Projekt	Bevilling
Allerød Hille- rød	MTB-rute fra Hillerød til Allerød	160.000
Egedal	Ny sti fra Ølstykke Station til Sperrestrup Skov	48.000
Furesø	Ny ridesti over Tipperup å i Lille Hareskov	78.000
Furesø	Info tavler om planter og dyr ved Søndersø	15.000
Furesø	Fugletårn ved Søndersø	150.000
Furesø	Motionsrute rundt om Farum Sø	90.000
Egedal	Forbindelssti fra/til Mølleåstien for gående/cykler*	45.000
Køge	Margrethestiens 1 etape	200.000
Roskilde	Gadstrup Hundelegeplads	75.000
		861.000





## **Retningslinier for spor- og markprøvetræning i skovene hos Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland**

Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland har til opgave at administrere benyttelsen af enhedens skove således, at flest mulig brugere kan få imødekommet deres ønsker til aktivitet i skoven – naturligvis forudsat at aktiviteten ikke er til væsentlig gene for andre brugere eller dyre- og plantelivet.

Organiseret hundetræning, hvor mange hunde er samlet vil kunne genere andre skovgæster – også skovgæster med hunde. Derfor tillades der som udgangspunkt ikke organiseret lydighedstræning i enhedens skove.

I enhedens hundeskove må hunde luftes uden snor, hvis hunden er under fuld kontrol. Dyrelivet har indstillet sig på de løse hunde - ved så vidt muligt at holde sig væk - og skovgæsterne ved også, at de antagelig møder hunde i hundeskoven. Af hensyn til de andre skovgæster er det ikke tilladt at afholde organiseret lydighedstræning i hundeskovene, mens det er muligt at afvikle spor- og markprøvetræning efter nedenstående retningslinjer.

### **I disse skove må der trænes i spor- og markprøver:**

Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland kan tillade organiseret spor- og markprøvetræning i enhedens hundeskove. De største hundeskove findes i: Tokkekøb Hegn's vestligste del, i Ravnsholt Skovs nordlige del, i Bøndernes Hegn, i Egebjergene og 3 steder i Vestskoven. De hegnede hundefolde er ikke egnet til formålet.

I Vestskoven findes derudover 3 arealer uden for hundeskovene, hvor sportræning er tilladt, såfremt hunden er i snor.

Den præcise placering og afgrænsning af hundeskovene (og sportræningsarealerne i Vestskoven) fremgår af foldere, som findes på styrelsens hjemmeside.

### **En træning kan kræve godkendelse:**

Er der færre end 10 hunde, må man bare træne. Er der flere end 9 kræver aktiviteten en ansøgning og en accept heraf. Når aktiviteten godkendes, bliver skoven reserveret til formålet og Skov- og Naturstyrelsen sikrer dermed, at aktiviteten ikke er i konflikt med andre godkendte aktiviteter i hundeskoven (f.eks. større motions- eller cykelløb). Deltagerne i træningen skal holde hundene i bilerne før og efter træningen. Grunden til at hundene skal være i bilerne er, at en gruppe ventende hunde kan virke generende eller dominerende på andre brugere af hundeskoven.

### **Vilkår for spor- og markprøvetræning i hundeskove:**

- Hunden skal være i bilen umiddelbart før og efter træningen/aktiviteten
- Bilen må ikke køres ind i skoven, men skal holde på P-plads eller ved offentlig vej
- Der må ikke lægges blod ud på sne og is, da det kan genere andre skovgæster
- Der må ikke lægges døde dyr for enden af sporet
- Markering af sporet må kun ske med materiale, der findes i skoven. Markeringerne skal fjernes efter endt brug
- Der er fri færdsel i skoven for andre skovgæster, og man må derfor ikke bede andre skovgæster om at holde sig væk fra skoven eller sporet.





### Bilag punkt 5

-----Oprindelig meddelelse-----  
Fra: Kurt Borella [<mailto:kubo@alleroed.dk>]  
Sendt: 3. marts 2010 13:26  
Til: Søderlund, Kim  
Emne: Sender: P1010723.JPG, P1010724.JPG, P1010725.JPG

Hej Kim

Hermed et punkt til mødet d. 17. marts

Det drejer sig om en skovholm med gamle ege og skovæbler (*malus sylvestris*) i det NV-hjørne af Dæmpegård-lysningen.

Skovholmen er heget og var tidligere græsset, men nu er de gamle vildæbler (og på sigt egene) truet af tilgroning og skygge fra en kraftig og velvoksen bøgeopvækst (hvidtjørn er også i voldsom fremgang). Som du ser på billederne er bøgene efterhånden blevet voldsomme, og der er mange af dem. Bøgeopvækst er en stor trussel i en sådan skovtype.

Jeg har ikke andre steder på distriktet set så gamle og mange vildæbler, og bevoksningen er i det hele taget af stor kulturhistorisk- og naturmæssig værdi, idet den har forbindelse med en mindre eng og sø og en vigtig del af hele Dæmpegård-området

Skovholmen er vel en del af Dæmpegårdfredningen ?

Håber at I vil fjerne bøgene og noget af tjørneopvæksten når det kan indpasses i plan.

Skovholmen bør afgræsses årligt.

med venlig hilsen

Kurt Borella



### Aktivitetsstatistik for Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland 2009

Skove	2005		2006		2007		2008		2009	
	Arr.	Antal	Arr.	Antal	Arr.	Antal	Arr.	Antal	Arr.	Antal
Ganløse Eged			53	3397	74	8235	67	4014	42	3772
Krogelund	0	0	37	2297	56	6261	36	1224	27	1855
Slagslunde	0	0	14	2718	46	5204	29	2034	19	1886
Lystrup Skov	41	2930	33	3142	33	2169	30	3445	35	3533
Uggeløse Skov	17	1325	19	813	24	1864	10	569	11	912
Farum Lillevang	96	6080	64	3188	43	3173	22	1318	25	2015
Terkel Skov							11	930	9	665
Nyvang							35	3529	91	4896
Jonstrup Vang -Li. Hareskov:	321	28825	362	31396	350	33020				
Jonstrup Vang							94	9844	107	13450
Lille Hareskov							347	21882	304	27337
Ryget									4	2440
Furesø									16	110
Farum Sø	3	728	8	1261	7	881	14	751	2	2300
Ganløse Ore	21	1220	22	2385	26	2407	26	2723	13	2720
Åsevang - Kollekolle	70	1961	70	1707	131	3365	134	2773	141	4179
Bøndernes Hegn	95	14048	122	20030	84	14192	110	15724	110	17979
Karlstrup	19	1954	15	801	14	817	11	878	13	1000
Nørreskoven	25	1271	19	1370	17	2324	22	2310	17	3148
Ravnholt	76	7050	74	4704	73	4601	90	6158	68	4597
St. Hareskov	0	0	17	1320	8	695	10	630	14	2530
Tokkekøb Hegn	129	12478	128	9660	125	8287	119	9163	132	10207
Vestskoven	73	11538	87	11732	64	10517	80	7346	117	8167
Øer i Køge bugt	6	144	2	58	2	1210	4	1230	4	1270
Sperrestrup									3	345
Bastrup Sø	4	325	14	1075	9	900	2	215	5	400
Andre skove		0	6	573	63	2862	36	1916	0	0
<b>I alt</b>	<b>996</b>	<b>91877</b>	<b>1166</b>	<b>103627</b>	<b>1249</b>	<b>112984</b>	<b>1339</b>	<b>100606</b>	<b>1329</b>	<b>121713</b>
Gennemsn. antal delt/arr.				89		91		75		92

**Aktivitetsstatistik Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland**

Aktivitetstype	2005		2006		2007		2008		2009	
	antal arr.	delt.	anta. arr.	delt.	antal. arr.	delt.	antal arr.	delt.	antal arr.	delt.
Cykling, Mountainbike, mv.	34	7309	33	5770	37	5138	40	6465	82	10270
Dagorienteringsløb	304	26325	287	23381	279	21803	322	19683	276	24034
Lejrslagning	160	4022	322	15794	234	6659	297	21869	244	6383
Ridning	10	640	17	1097	9	430	11	935	18	945
Skovtur	68	6920	39	4734	65	4646	77	4066	94	6473
Andet	363	32485	287	30356	413	45254	410	27219	445	44345
Motionsløb/Marcher	106	17133	114	18200	148	24816	127	18744	122	25743
Militærøvelse	28	2367	31	2175	27	1758	35	2955	17	1890
Natorienteringsløb	29	3272	36	2120	37	2480	50	2115	31	1630
<b>I alt</b>	<b>1102</b>	<b>10047</b>	<b>1166</b>	<b>103627</b>	<b>1249</b>	<b>11298</b>	<b>1369</b>	<b>104051</b>	<b>1329</b>	<b>121713</b>
Gennemsnitligt antal delt./arr.		101		89		90		76		92

"Andet" har et hovedindhold i 2009 af:

	antal arr.	delt.
Rollespil	72	14950
Div. Hunde	53	942
Skoler	61	4209
Spejder m.m.	25	3473
Bagsværd Rostadion	18	7200
<b>I alt</b>	<b>229</b>	<b>30774</b>

2009

De resterende 216 arr. med 13571 deltagere fordeler sig bredt over fortrinsvis én-gangs Med arrangementer af forskellig art. Fx træklating, events, filmoptagelser, politi m.fl.